

Openbaring hoofdstuk 3

Gemeenten zijn het licht van de wereld (vervolg)

Openbaring 3:1-6. De brief aan de gemeente van Sardis.....	1
Openbaring 3:7-13. De brief aan de gemeente van Filadelfia.....	4
Openbaring 3:14-22. De brief aan de gemeente van Laodicea	8

Gemeenten zijn het licht van de wereld (vervolg)

Openbaring 3:1-6. De brief aan de gemeente van Sardis

De stad Sardis

3:1a En schrijf aan de engel van de gemeente in Sardis:

De stad Sardis. Sardis werd voor 1000 v.C. gesticht. Het was de hoofdstad van het oude koninkrijk Lydia, waarvan de laatste koning Croesus was. Daarna kwam het onder Perzisch, Seleucidisch en Romeinse overheersing. Het was een onneembare stad, gebouwd op een bijna onneembare rotsheuvel (acropolis). Er was maar één toegang aan het zuiden en die kon gemakkelijk versterkt worden. Toch werd de stad tweemaal ingenomen in 549 v.C. en in 218 v.C. omdat de burgers niet waakzaam waren! De inwoners waren hoogmoedig, arrogant, met te veel zelfvertrouwen. In 17 n.C. werd de stad bijna helemaal verwoest door een aardbeving. De nieuwe stad verrees dichtbij de acropolis, maar toen het boek Openbaring geschreven werd was de stad op z'n retour en stierf een langzame dood.

De gemeente van Sardis. We weten niets over de gemeente, behalve door deze brief en dat Melito bisschop van Sardis was in de tweede helft van de tweede eeuw n.C. De gemeente werd niet door de Joden (2:9; 3:9) of de heidenen (2:13) of door ketterij en valse leraren bedreigd (2:14,20). *Deze gemeente stierf door een gebrek aan innerlijk geestelijk leven. Het had de schijn van leven en was een gemeente in naam alleen.*

De zelfopenbaring van Christus

3:1b Dit zegt Hij Die de zeven Geesten van God *altijd* heeft (onvoltooid tegenwoordige tijd) en de zeven sterren.

Omdat deze gemeente in een geestelijke slaap wegzonk, introduceert Christus Zichzelf als Hij, Die altijd de zeven Geesten van God (1:4) en de zeven sterren (1:20) heeft. Christus bezit de absolute volheid van de Geest en is tegenwoordig en actief te midden van alle gemeenten in de wereld. De Geest is de Vertegenwoordiger van Christus in christenen (Johannes 14:18-18) en in de Gemeente op de aarde (Efeze 2:22). *De Heilige Geest is en doet alles wat Christus zou zijn en doen als Hij nog in zijn menselijke natuur op de aarde was!* Hij spreekt de woorden van Christus en past het voltooide verlossingswerk van Christus toe in individuele christenen en in de Christelijke Gemeente als geheel (Johannes 14:26; Johannes 15:26; Johannes 16:13-15).

De zeven kandelaren (gemeenten) en zeven sterren (de leiders van de gemeenten) kunnen alleen schijnen en schitteren door de Heilige Geest, d.w.z., door het dragen van de vrucht van de Geest (Galaten 5:16-26) en door de verscheidenheid van genadegaven van de Geest (1 Korinthe 12:4-6) - kort gezegd: door een door de Geest vervuld leven te leiden (Efeze 5:18). Dit nieuwe leven wordt alleen in Christus gevonden, omdat alleen Hij de Geest zond om Zijn heilswerk in christenen wereldwijd toe te passen. Alleen wanneer deze gemeente zich bekeert en wendt tot Christus, zal Christus deze gemeente doen herleven door het werk van de Heilige Geest en de prediking van het Woord door Geestvervulde leiders van de gemeente! Kandelaren kunnen alleen schijnen door het genadige werk van de Geest. En mensen kunnen zich alleen bekeren na de prediking van het Woord! Dit is het enige antwoord voor gemeenten vandaag die worstelen met geestelijke loomheid en geestelijke achteruitgang! *De enige wat de gemeente moet doen is zich bekeren en Christus zal de dode situatie veranderen in nieuw leven!*

De veroordeling van Christus

3:1c Ik ken (voltooid tegenwoordige tijd) uw werken en blijf ze kennen, en weet dat u de naam (reputatie) hebt

dat u leeft, maar u bent dood. Christus veroordeelt deze toestand van de gemeente. Sardis had een goede naam in de wereld, maar verdiende deze reputatie niet. *De aanbeveling van de wereld is niet dezelfde als de aanbeveling van Christus!* De uiterlijke voorkomst mag wel indruk maken op buitenstaanders maar niet op de Heer. De Heer kijkt naar het hart en ziet de werkelijkheid. In de gemeenten van Pergamum en Thyatira waren een kleine minderheid in de verleidingen van de wereld gevallen, maar in Sardis heeft een grote meerderheid hun kleren bezoedeld (3:4). De gemeente van Sardis was nog wel 'een kandelaar' en haar roeping was nog steeds om een licht in de donkere wereld te zijn, maar de Joden en de heidenen die daar woonden leken niet veel van dit licht te hebben gezien en lieten dus deze gemeenten met rust. Sardis was een vredige gemeente, maar haar vrede was de vrede van een begraafplaats!

3:2a Wees voortdurend waakzaam en versterk het overige dat dreigt te sterven... Zie beneden onder 'De bevelen van Christus'.

3:2b want Ik heb uw werken niet vol bevonden voor God (ze schieten steeds tekort). Christus vond dat de werken van de leider en de gemeente tekortschoten. De gemeente was actief, maar hun daden schoten tekort in Gods ogen. *De beoordeling van mensen* (hetzij niet-christenen of christenen) doen er niet toe, maar wel *de beoordeling van Christus!* Mensen letten op uiterlijkheden, maar Christus let op het hart (2:23; 1 Samuël 16:7; Jesaja 11:3-4; Johannes 7:24; Johannes 8:15; 2 Korinthe 10:7). De gemeente had uiterlijk gezien christelijke activiteiten, vormen, ceremoniën, religieuze gewoonten, tradities en diensten, maar de geestelijke waarheid en essentiële werkelijkheid ontbraken! Werkelijke kennis en geloof, werkelijke hoop en liefde, werkelijke oprechtheid en kracht was er niet. *Christus let niet op uiterlijke activiteiten en vormen, maar op innerlijke wedergeboorte, groei en blijvende vrucht in christenen. Hij let niet op kwantiteit en statistiek, maar wel op kwaliteit en echt leven!*

De bevelen van Christus

3:2a Wees voortdurend waakzaam (gebiedende wijs, onvoltooid tegenwoordige tijd) en versterk het overige dat dreigt te sterven... Christus beveelt de gemeente om wakker te worden vanuit hun zelfgenoegzaamheid en alert te worden. De gemeente beseft niet haar toestand, omdat niemand daaraan aandacht gaf. Zij beschouwde zichzelf waarschijnlijk als een goede gemeente. Ze was te zelfverzekerd. Deze gemeente moest op de hoogte gesteld worden van haar toestand en ontwaken. *Ze had een geestelijke opwekking nodig!*

Christus beveelt de gemeente om wat zwak is te versterken! Nog niet alles was op sterven na dood. De christenen die overbleven, hadden de volheid van de Geest van Christus nodig. De instellingen, activiteiten en vormen van de gemeente hadden de scheppende vernieuwing van de Geest nodig om als gemeente overeind te kunnen blijven staan!

3:3 Bedenk dan voortdurend hoe u het hebt ontvangen en gehoord, en houd dat voortdurend vast. Bekeer u nu van deze halfslachtigheid! Christus beveelt de gemeente om voortdurend na te denken over wat zij eens gehoord hadden en ontvangen hadden en nu nog bezitten. Hij beveelt de gemeente *zich te bekeren (d.w.z. haar denken te veranderen en haar gedrag te hervormen)* en Gods Woord te gehoorzamen. Evenals de gemeente van Efeze, moest de gemeente van Sardis het verleden in herinnering brengen: de oprechtheid en ijver waarmee de gemeente toen de boodschap had aangenomen. De gemeenteleden moesten terugkeren naar gehoorzaamheid aan de boodschap zoals die door de apostelen werd verkondigd en niet zoals het door de moderne leraren en leiders werd uitgelegd. Ze moeten geen nieuw boodschap ontwerpen (Galaten 1:6-9) of nieuwe plannen maken, maar gewoon terugkeren naar hoe ze het in het begin deden.

Als u dan niet waakzaam bent, zal Ik beslist bij u komen als een dief en u zult beslist niet weten op welk uur Ik bij u zal komen. Christus waarschuwt de gemeente dat als zij niet ontwaakt, Hij plotseling en onverwachts als een dief in de nacht zal komen om de gemeente te straffen. Zoals de stad tweemaal plotseling en onverwachts ingenomen werd, zo zal Christus plotseling en onverwachts komen. Zij zullen niet weten wanneer Christus komt. Zij kunnen dat ook niet weten (zie Mattheüs 25:43; 1 Thessalonicenzen 5:2)! Zie de verschillende manieren waarop Christus 'komt' in Openbaring hoofdstuk 2.

De aanbeveling van Christus

3:4 Maar u hebt ook in Sardis enkele personen (letterlijk: namen) die hun kleren niet bekleed hebben... Christenen zijn geen nummers, maar individuen met specifieke namen in de ogen van Christus. Zij worden bij hun naam gekend en zullen als persoon geoordeeld worden.

Een inscriptie in Klein Azië zegt dat vuile kleren een mens diskwalificeren om deel te nemen aan de aanbidding omdat het zijn 'god' oteert. Christus is blij met het aantal die hun kleren niet hebben bezoedeld door onheilig leven! Zij hoeven de waarschuwingen en dreigementen van Christus in deze brieven dan ook niet te vrezen.

en zij zullen beslist met Mij wandelen in witte kleren, omdat zij het waard zijn. Het gaat dus niet zozeer om wat zij voor Christus gedaan hebben, maar om hoe zij hebben gereageerd op wat Christus voor hen gedaan heeft! Uit genade zijn zij rechtvaardig *verklaard* en worden zij als rechtvaardig *beschouwd en behandeld*. 'Rechtvaardig' betekent dat het volbrachte verlossingswerk van Christus uit genade aan hen is toegerekend en toebedeeld¹ en dat zij volkomen vergeven zijn. Daarom zijn zij waardig om met Christus te wandelen (om te gaan) in witgewassen kleren. 'Witgewassen kleren' vertegenwoordigen heiligheid, reinheid, volmaaktheid en feestelijkheid (19:8; Jesaja 61:10). Hun aanbeveling is dat zij niet meegegaan zijn met de grote meerderheid.

De belofte van Christus

3:5 Wie aanhoudend overwint², zal bekleed worden met witte kleren... De christen die *aanhoudend* overwint is hij die zich bekeert en weer de dingen gaat doen zoals hij dat in het begin geleerd heeft van God. Hij blijft trouw tot het eind, verloochent nooit de Naam van Christus en houdt vast wat door Christus aan hem toevertrouwd is, namelijk: Zijn gerechtigheid en heiligheid. Dat zijn de witte kleren! Wit staat ook voor reinheid, volmaaktheid, feestelijkheid en hemelse heerlijkheid.

¹ Engels: imputed and imparted. Nederlands: toegerekend en toebedeeld.

² ο νικῶν > νικᾶω. Onvoltooid tegenwoordige tijd

en Ik zal zijn naam *beslist* niet uitwissen uit het boek des levens, maar Ik zal zijn naam *beslist* belijden voor Mijn Vader en voor Zijn engelen. Christus belooft dat de naam van deze christen nooit uit het boek van het leven uitgewist zal worden (13:8; 20:15; 22:19; Exodus 32:32-33; Daniël 12:1; Filippenzen 4:3)! *Wanneer zij sterven worden zij nooit vergeten!* Christus Zelf zal hen voor God de Vader en de engelen belijden dat zij aan Hem behoren (Mattheüs 10:32-33).

De aansporing van Christus

3:6 Wie oren heeft, laat hij horen (gebiedende wijs) wat de Geest tegen de gemeenten (meervoud) zegt (onvoltooid tegenwoordige tijd). Letterlijk: “Hij die oren heeft (en alle mensen hebben oren) *moet* horen wat de Geest *blijft* zeggen aan *de gemeenten* (meervoud). Let vooral op de woorden: ‘moet’, ‘blijft’ en ‘gemeenten’. Alle zeven brieven moeten aan alle gemeenten in de wereld voorgelezen worden, omdat de Geest door deze brieven *telkens weer* tot de gemeenten spreekt!

Hoewel het *Christus* is Die spreekt, zegt Hij dat het *de Geest* is Die spreekt! Dus de Heer Jezus Christus Zelf is de Geest (zie 2 Korinthe 3:17). Christus sprak gedurende de oudtestamentische periode door Zijn Geest tot de profeten (1 Petrus 1:9-12; Hebreëën 1:1-2). Christus gaat gedurende de nieuwtestamentische tijd door met spreken door Zijn Geest tot de apostelen en door de apostelen tot de mensen (2:7; Johannes 14:26; Johannes 6:13-14). Daarom is de hele Bijbel, bestaande uit het Oude en het Nieuwe Testament “het Woord van Christus” en “geïnspireerd door de Heilige Geest” (Efeze 6:17; 2 Timotheüs 3:16-17; 2 Petrus 1:19-21).

Een mogelijke toepassing³. (Tegen gesecculariseerde slapende gemeenten)

De gemeente van Sardis is een voorbeeld van een slapende gemeente; een gemeente die door het gesecculariseerde leven in beslag genomen wordt (een leven dat niet uit God, met God en tot God geleefd wordt). Zo ziet een dode gemeente eruit.

De gemeente van Sardis vertegenwoordigt alle gemeenten in de wereld en in de geschiedenis die een keuze moeten maken buitengewoon te leven te midden van de moderne secularisatie.

Sardis was een provinciaal stadje met zijn eigen textielindustrie, die materialen spon en verfdde. Er was een beetje industrie en een beetje handel. Maar er was niet veel aan elkaar te vertellen, geen schokkende gebeurtenissen in de wereld, geen geestelijke of politieke vervolging, geen boycot van christenen. Er was niets dat de eentonigheid van elke dag doorbrak. Elke nieuwe dag was als de dag ervoor. Daarom praatten de christenen over hun werk, hun kleren en over elkaar, omdat er niets anders was om over te praten! Zij beseften niet dat zij en de gemeente als bezoedelde en versleten kleren in de ogen van Christus geworden waren. Daarom praat Christus ook over kleren. Hoewel zij in een stad met textielindustrie leefden, waren zij *naakt* als Adam en Eva of was hun kleding *vuil* (3:4-5). *Zij droegen niet de gerechtigheid en heiligheid van Christus als kleding* (zie Mattheüs 22:11; Romeinen 13:14; 1 Korinthe 1:30).

Gemeenten als Sardis zijn slapende gemeenten. Geestelijk hebben zij de reputatie dat zij ‘leven’, maar in de ogen van Christus zijn zij ‘dood’ (3:1)! Dergelijke christenen houden zich bezig met de erediensten, prediking en sociale activiteiten, maar geen van hun werken wordt in Gods ogen als volkomen beschouwd (3:2). Het is niet gemakkelijk te zeggen wat er precies ontbreekt, maar *deze christenen schijnen, schitteren of gloeien niet. Ze zijn niet aantrekkelijk! Ze worden niet gemotiveerd door heilig enthousiasme en ijver. Ze zijn niet van harte overgegeven en toegewijd. Ze hebben niet de eerste liefde.* Omdat zij de Heilige Geest hebben, is er geen rede om middelmatig te zijn en te verzingen in stoffige zinloosheid. Zij hebben de vensters en deuren van hun leven voor het leven van God gesloten. Er was geen zuurstof meer, geen plaats voor de wind van Gods Geest om te waaien en hun duffe (saaie, benauwde) levensstijl op te frissen!

Christus berispt zulke gemeenten. Hun leven is monotoon en oppervlakkig. Ze houden zich bezig met schijnbaar onschuldige praktijken, maar er is geen dynamische beweging. Ze staan ‘s morgens op, ontbijten, gaan naar hun werk en ontspannen ‘s avonds. *Het gevaar van moderne secularisatie is dat bidden tot God niet meer nodig is. Er zijn geen onverwachte zegeningen of wonderen meer. Er is niets om God voor te danken.* In het gewone leven van werken, eten, ontspannen is het niet nodig geestelijke strijd te voeren. Maar het christelijke leven dat in de Bijbel beschreven wordt is zinvol. Het heeft een visie om een droom of een doel te verwezenlijken. Het heeft perspectief hoe dit te verwezenlijken. En het pakt deze droom of doel aan met haast, enthousiasme, ijver en uitmuntendheid.

Christus openbaart Zichzelf als Degene met zeven Geesten (1:4) en zeven sterren (1:20). *Wat gemeenten als Sardis nodig hebben is om de vensters en deuren van hun leven open te gooien zodat de volheid van de Geest van Christus de bedompte en verstikkende lucht weg kan waaien* en de saaiheid en zinloosheid kan verdrijven. Zij moeten toelaten dat de Heilige Geest de loomheid en betekenisloosheid van de gemeente verandert tot een gemeente die het vuur overal verspreidt. Christus heeft dergelijke gemeenten nog niet opgegeven! Er is nog steeds hoop voor zulke gemeenten!

Christus beveelt de gelovigen in zulke gemeenten om uit hun geestelijke slaap te ontwaken, zichzelf weer aan Christus toe te wijden en de Heilige Geest toe te laten wat zij nog aan goeds over hebben te versterken. Anders zullen ze *beslist* sterven. Hij waarschuwt hen om wat zij gehoord en ontvangen hebben te doen. Zij moeten zich bekeren (anders gaan

³ zie J.H. Bavinck. *En voort wentelen de eeuwen.*

denken) over de boodschap in de Bijbel. Zij moeten zich bekeren van hun zelfvoldaan zijn, omdat het gevaar altijd dreigt dat zij 'naakt' bevonden zullen worden (2 Korinthe 5:3; Mattheüs 22:11-12). Al staan hun namen in het ledenregister van de gemeente, betekent het nog niet dat hun namen ook staan in het boek van het leven in de hemel (3:5)! Zij moeten zichzelf onderzoeken en vaststellen of zij wel echt 'in Christus' zijn (2 Korinthe 13:5)! Als zij zich niet bekeren zal Christus plotseling en onverwachts hun leven binnenvallen en hen oordelen (3:3)!

Christus belooft aan de gemeenteleden die zich bekeren en overwinnen dat zij in witte kleren gekleed zullen worden en met Christus zullen wandelen. 'De witte kleren' zijn een symbool van de gerechtigheid en heiligheid van Christus die uit genade aan hen is toebedeeld (Romeinen 13:14). En *Christus belooft dat hun namen nooit uit het boek van het leven uitgewist worden*. Dit betekent niet dat de namen van sommige mensen die zichzelf 'christenen' noemen, maar het niet zijn, uit het boek van het leven uitgewist kunnen worden, maar eerder dat bij het laatste oordeel zal blijken dat hun namen nooit in het boek van het leven gestaan hebben!

Openbaring 3:7-13. De brief aan de gemeente van Filadelfia

NB. Alle zeven onderdelen van de brief zijn aanwezig, maar de beloften (verzen 9, 10b) en het bevel (vers 11) staan verspreid opgetekend.

De stad Filadelfia

3:7a En schrijf aan de engel van de gemeente in Filadelfia.

De stad Filadelfia. Filadelfia (betekend: 'liefde voor de broeder') was gelegen in Lydia in een vallei aan de voet van de bergreeks Tmolus en aan een belangrijke hoofdweg. Het ontving zijn naam van Atallus II (159-138 v.C.) die de titel 'broeder-liefhebber' kreeg vanwege zijn loyaliteit aan zijn broer Eumenes. *De stad werd gebouwd om de Griekse taal en cultuur in Lydia en Frygië (in Turkije) te verspreiden. Dus, vanaf het begin was deze stad een missionaire stad* en heel voorspoedig in zijn missie. Het was geen grote stad, omdat er aardbevingen voorkwamen. Er was ook een Joodse gemeenschap in de stad. In de 14de eeuw werd deze stad door de Turken veroverd. Nu heet de stad Ala-Sheher.

De zelfopenbaring van Christus

3:7b Dit zegt de Heilige, de Waarachtige... Christus introduceert Zichzelf hier als de Heilige en Waarachtige. Dit zijn goddelijke eigenschappen van de Soevereine of Almachtige God (6:10)(19:11; 1 Johannes 5:20). Christus is heilig en het woord betekent: 'volkomen volmaakt in karakter', '*gescheiden* van wat verkeerd, slecht en hatelijk is en *toegewijd* aan wat recht, goed en liefde is'. Christus handelt in overeenstemming met Zijn karakter en vernietigt alles wat onheilig en onwaar is. Christus is waarachtig. Hij is en doet altijd wat Hij zegt (zie Numeri 23:19; Johannes 14:6) en daarom kunnen mensen Hem altijd vertrouwen en altijd op Hem steunen. Zijn aard is helemaal de tegenovergestelde van de ongelovige Joden. Deze Joden maakten aanspraak op wat zij niet echt waren (2:9; 3:9), terwijl Jezus aanspraak maakt op wat Hij echt is! Christus ontmaskert de aanspraak van die Joden die zeiden dat zij 'een synagoge (een vergaderplaats) van God' zijn als vals, een leugen (zie Johannes 8:44). Maar mensen die leven naar Zijn onderricht, zullen vrijgemaakt worden (Johannes 8:31-32,36).

Die altijd de sleutel van David heeft (onvoltooid tegenwoordige tijd), Die telkens weer opent (onvoltooid tegenwoordige tijd) en niemand kan sluiten, en Hij sluit telkens weer (onvoltooid tegenwoordige tijd) en niemand kan openen. Christus openbaart Zichzelf als de Soevereine God, Die macht heeft over alles en allen. Deze soevereiniteit of almacht wordt gesymboliseerd door het sluiten en openen van deuren. Christus is de Absolute Uitvoerder (Middelaar) van Gods eeuwige raadsbesluiten (zie Job 12:14). Dit is nog een karaktertrek die de gemeente kan helpen om op Hem te vertrouwen.

'De sleutel van David' is een symbool van de hoogste macht en gezag in het Koninkrijk van God (Jesaja 22:22). Het is het symbool van het gezag en verheven positie van de Messias-Koning (Die 'David' genoemd wordt in het Oude Testament)(Jesaja 55:3-5; Ezechiël 37:24-28; Mattheüs 21:5,9; Mattheüs 22:41-45). 'Sleutels' worden gebruikt om het Koninkrijk van God te openen en te sluiten (Mattheüs 16:19; Mattheüs 28:18). Jezus Christus heeft de sleutels van de dood en de toestand van de dood (1:18). Hij alleen heeft de macht en het gezag om de verzegelde boekrol (namelijk: Gods eeuwige plan) te openen, d.w.z. de inhoud daarvan te openbaren en in werking te stellen (uit te voeren) (5:5)! Hij openbaart de heerlijkheid van God aan de hele schepping; Hij heerst over de geschiedenis van elk volk op aarde; Hij schenkt eeuwig leven aan mensen; en Hij begeleidt het Koninkrijk van God naar zijn finale voltooiing in de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

Alleen Jezus Christus sluit en opent deuren op soevereine wijze. Hij opent deuren om het evangelie te verkondigen en Hij opent herten om het evangelie aan te nemen (Handelingen 16:14). God had voor de heidenen de deur voor het geloof geopend. Een grote en krachtige deur werd voor Paulus in Korinte geopend (1 Korinthe 16:9). Ook in Troas werd een deur voor Paulus geopend (2 Korinthe 2:12). Hij vroeg aan christenen om te bidden dat God voor de verkondigers van de christelijke boodschap de deur zou openen (Kolossenzen 4:3). De Heer opende het hart van Lydia zij gaf acht op de verkondiging (Handelingen 16:14).

3:8a Ik ken altijd uw werken. Christus is alwetend. Hij kent de daden van de leiders en van de gemeenteleden (Hebreeën 4:13). En Hij weet wanneer zij trouw het Woord gehoorzamen.

- **Zie, ik heb voor uw ogen een geopende deur gegeven en niemand kan die sluiten,...** - Door te zeggen: “Zie” vestigt Christus de aandacht op wat, wanneer en hoe Hij iets doet. Christus heeft deze gemeente een geopende deur gegeven die geen mens of omstandigheid kan sluiten! Hij heeft de deur geopend en de deur blijft open! Hij heeft deze gemeente kansen gegeven en die kansen zijn er nog steeds! Er is geen mens, regering of omstandigheid die deze gelegenheid kan sluiten of kan verhinderen dat Christus deze gemeente zegent! De vijanden lopen steeds vast op het feit dat niemand de doelstellingen van Christus kan verijdelen (zie Jesaja 14:24,27)!

want (Ik weet dat) u weinig kracht hebt... Christus kent de toestand van Zijn gemeente: dat zij klein in de ogen van mensen is en weinig kracht heeft (1 Korinthe 1:26-29).

De aanbeveling van Christus (vers 8b,10a)

3:8b en toch hebt u Mijn Woord in acht genomen en Mijn Naam niet verloochend. Christus prijst de gemeente dat zij trouw aan Zijn Woord bleef en niet de Naam van Christus verloochende tijdens de aanslagen door de Joden. Jezus noemt die Joden “een synagoge van de satan” (zie 2:9).

3:9 Zie, ik geef u enigen uit de synagoge van de satan, van hen die zeggen dat zij Joden zijn en het niet zijn, maar liegen. Zie, ik zal maken dat zij komen en aan uw voeten aanbidden en erkennen dat ik u liefheb. Zie de belofte van Christus beneden.

3:10a Omdat u ‘het woord van Mijn volharding’ hebt bewaard... Christus prijst niet de geduldige volharding van *de christenen*, maar het feit dat zij *Zijn Woord* hebben bewaard. Dit kan één van twee dingen betekenen:

De boodschap over de volharding van Jezus Christus. Zij hebben zich gehouden aan het evangelie dat spreekt over de verdraagzaamheid van Christus aan het kruis, ondanks de tegenstand van de zgn. Joden. De Joden in die tijd (maar ook vandaag) verwachten “een heersende Messias”, niet “een lijdende Messias”! De boodschap dat Jezus Christus aan het kruis stierf, is een struikelblok voor Joden, maar ook voor andere godsdiensten (Lukas 2:34; 1 Korinthe 1:23-24; Mattheüs 21:42-44; 1 Petrus 2:6-8). Zij blijven zeggen dat God nooit een menselijk offer vereist om verzoening voor zonden te doen!

Voor alle Joden die geloven dat Jezus de Christus, de Messias is, is het evangelie een kracht van God tot zaligheid geworden (Romeinen 1:16)! Christus prijst de gemeente dat zij zijn Naam niet verloochend hebben, zelfs al doen heel veel mensen dat wel en proberen zij anderen van hun geloof af te trekken.

De boodschap over volharden tot de wederkomst van Christus. Zij hebben naar de vermaning geluisterd om met geduldige volharding de wederkomst van Christus te verwachten (Openbaring 1:9).

3:10b zal ik ook beslist u bewaren voor het uur van de verzoeking, die over heel de wereld komen zal, om hen die op de aarde wonen te verzoeken. Zie de belofte van Christus beneden.

De veroordeling van Christus

Geen.

De bevelen van Christus (vers 11)

3:11 Zie, ik kom spoedig (zonder verzuim)⁴. In Markus 9:39 betekent het woord in het oorspronkelijke Grieks ‘spoedig’, ‘na een korte tijd’. Maar hier betekent het woord ‘zonder verzuim’, ‘snel’, ‘onmiddellijk. Christus waarschuwt de gemeente dat Hij zonder verzuim komt. Mensen kunnen dit tegenspreken door te zeggen dat Christus al 20 eeuwen niet gekomen is (2 Petrus 3:4)! Maar in één betekenis *komt Christus voor ieder mens op het moment dat hij of zij sterft! Ongeacht hoe oud iemand wordt, het leven blijft kort en de dood komt onverwachts!* Deze uitspraak dient niet om mensen te bedreigen, maar juist om mensen die vervolgd en verdrukt worden te bemoedigen! En als het toch lang duurt voordat Hij terugkomt, dan moeten zij beseffen dat er nog veel moet gebeuren voordat Christus terugkomt. Bijvoorbeeld, er zijn nog miljoenen mensen in de wereld die nog nooit het evangelie over Jezus Christus gehoord hebben (2 Petrus 3:9).

Houd volhardend vast (gebiedende wijs, onvoltooid tegenwoordige tijd) wat u hebt, opdat niemand uw kroon (krans van overwinning) zal wegnemen. Christus beveelt (vermaant) de gemeente om voortdurend vast te houden aan wat zij hebben. *Goddelijke bescherming en menselijke inspanning gaan altijd samen!* Christenen hebben een persoonlijke verantwoordelijkheid om vast te houden aan hun geloof, hun liefde en hun hoop; en om vast te houden aan het evangelie en de Bijbel die hen is toevertrouwd. Ze hebben een persoonlijke verantwoordelijkheid te volharden in hun gehoorzaamheid aan Christus. Alleen door de bescherming van God en hun eigen inspanning (gehoorzaamheid) zullen zij de krans van overwinning krijgen. Deze uitspraak betekent niet dat wedergeboren christenen in staat zijn hun verlossing te verliezen, want *wedergeboren christenen zullen volharden* (Johannes 10:27-28; Romeinen 8:37-39; Filippenzen 1:6). Het is een aansporing voor christenen om betrokken te raken in de geestelijke strijd en te blijven strijden

⁴ ταχυ

tot het einde. De verzoeken (verleidingen) en verdrukkingen (vervolgingen) en hun strijd tegen deze verleidingen en verdrukkingen zullen niet verminderen totdat het einde is gekomen.

De belofte van Christus (vers 9,10b,12)

3:9 Zie, Ik geef u enigen uit de synagoge van de satan, van hen die zeggen dat zij Joden zijn en het niet zijn, maar liegen. Zie, Ik zal maken dat zij komen en aan uw voeten aanbidden (beter: op de knieën zullen neervallen)⁵ en erkennen dat Ik u liefheb. Deze Joden noemden zichzelf ‘Gods volk’, ‘Gods geliefden’ en ‘Gods uitverkorenen’, maar Christus zegt dat hun aanspraken leugens zijn! Zij maakten er aanspraak op dat zij ‘de synagoge (gemeente) van God’ waren. In werkelijkheid waren zij ‘de synagoge van de satan’, de gemeente die satan bijeenbrengt om Christus tegen te staan (2:9; Johannes 8:44; zie Lukas 11:44)!

Net zoals de gemeente in Smyrna, zou de gemeente te Filadelfia zegevieren over deze Joodse spotters en aanklagers (2:9-10). Christus gaat ervoor zorgen dat hun bittere vijanden zich zullen bekeren en hun vrienden worden. Door een tweede maal te zeggen, “Zie”, legt Christus uit dat ‘een open deur’ in hun geval betekent dat God de harten en het gedrag van sommigen van hun vijanden zal veranderen. Christus zou maken dat sommigen van deze Joden hun fout zouden inzien. Zij zouden gaan erkennen dat God inderdaad ook de heidenen liefheeft en redt. Zij zouden gaan geloven dat het Gods plan is om zowel Joden als heidenen te behouden (Romeinen 10:12-13; Galaten 3:28-29; Efeze 3:6; Kolossenzen 3:11)! De gemeente te Filadelfia zou zegevieren en hun vijanden van weleer zouden door hun lidmaatschap aan de gemeente van Christus aan deze overwinning deelkrijgen (Spreuken 16:7; Romeinen 11:11,30-32)!

Christus openbaart dat zelfs de hardste harten van steen in harten van vlees veranderd kunnen worden (Ezechiël 36:26). De meest gesloten harten kunnen weer geopend worden! Zo kan de gemeente zien hoe de absolute soevereiniteit van Christus tewerk gaat. “De knieën buigen voor” (HSV: aan uw voeten aanbidden) is een Semitische uitdrukking voor eerbetoon en voor het maken van een nederig verzoek, bijvoorbeeld, het verzoek om bij de gemeente aan te mogen sluiten.

3:10b zal Ik ook beslist u bewaren voor... Christus belooft dat Hij de christenen zal bewaren ‘van’ het uur van verzoeking. Letterlijk: dat Hij de christenen “zou beschermen uit” het uur van verzoeking.⁶ De christenen zullen door de grote verdrukking heen moeten gaan, maar zij zullen absoluut beschermd en behouden blijven! Hij zegt niet dat Hij ze weg zou houden van” het uur van verzoeking”, d.w.z., “weg zou houden van” de grote verdrukking. Er is een groot verschil tussen deze twee uitdrukkingen:

De onjuiste vertaling. “De christenen *weghouden van de grote verdrukking*”, zo dat zij nooit door de grote verdrukking heen hoeven te gaan! *De nadruk ligt op weghouden van iets.* De aanhangers van de bedelingenleer (futuristen) beweren dat “de opname van de gemeente” betekent dat alle gelovigen van de aarde verwijderd zullen worden vóór de grote verdrukking! Maar dit is onjuist! Als Christus zou beweerd hebben dat christenen niet in de grote verdrukking zouden komen, zou hij het Griekse woord “apo” en niet “ek” gebruikt hebben! Voorbeelden van het gebruik van “apo”: “Zichzelf onbesmet *bewaren weg van* (Grieks: apo) de wereld” (Jakobus 1:27). “Paulus *te verlossen weg van* (Grieks: apo) de ongelovige (on gehoorzame) mensen” (Romeinen 15:31).

De juiste vertaling. “De christenen *beschermd en bewaard uit de grote verdrukking brengen* (Grieks: téreó ek). Christenen gaan nu in dit leven door verdrukkingen heen (Deuteronomium 1:29-31; Jesaja 43:2; Romeinen 5:3-4; Jakobus 1:2-4) en ze zullen *beslist door de grote verdrukking in de eindtijd heengaan* (3:10; 11:7-10; Mattheüs 24:21-30; 2 Thessalonicenzen 2:1-13). *Maar zij zullen beschermd en bewaard eruit komen! De nadruk ligt niet op weghouden van iets, maar op bewaren (beschermen) van iets!* Voorbeeld van een juiste vertaling. “Dan weet de Heere *ook nu de godvruchtigen uit* (Grieks: ek) de verzoeking *te verlossen*, maar de onrechtvaardigen te bewaren tot de dag van het oordeel, om gestraft te worden” (2 Petrus 2:9).

het uur van de verzoeking, die over heel de wereld komen zal, om hen die op de aarde wonen te verzoeken. “Het uur van de verzoeking” is een verwijzing naar *de grote verdrukking onder de laatste antichrist* die over de hele aarde zal komen kort voor de wederkomst van Jezus Christus. ‘Het uur’ drukt uit dat elk klein detail van de laatste grote verdrukking al van te voren door God bepaald is: de aard, het begin, de duur en het einde van de grote verdrukking. Het uur van de verzoeking zal niet lang duren (zie 2:10; 11:7-11; Mattheüs 24:21-22). ‘Het uur’ van verzoeking vanuit Satan bekeken is ‘*een tijd van verleidingen*’ om mensen in zonde te doen vallen en om Christus te verloochenen. ‘Het uur’ vanuit God bekeken is ‘*een tijd van beproevingen*’ om wat er in de harten van mensen is aan het licht te brengen en christenen van al hun onzuiverheden te reinigen (zie 1 Petrus 1:6-7). De bedoeling van de grote verdrukking is om de harten van alle christenen en niet-christenen die dan leven te toetsen, om te zien wat er in hun hart is.

3:11 Zie, Ik kom spoedig (zonder verzuim). Houd voortdurend vast wat u hebt, opdat niemand uw kroon (krans van overwinning) zal wegnemen. Zie ‘de bevelen van Christus’ boven.

3:12 Wie overwint, hem zal Ik tot een zuil in de tempel van Mijn God maken, en hij zal daaruit niet meer weggaan. Omdat de mensen die overwinnen standvastig en trouw blijven te midden van hun verdrukkingen, zullen zij een permanente plaats en taak in Gods tegenwoordigheid ontvangen. ‘Een zuil’ is een symbool voor wat standvastig en

⁵ προσκυνησουσιν > προσκυνεω. Toekomstige tijd.

⁶ κρω σε τηρησω εκ της ωρας του πειρασμου. ‘Bewaren’ en ‘beschermen’ van een bepaald gevaar, niet ‘weghouden’ van dat gevaar.

permanent is in de functie van ondersteunen en leiden (Galaten 2:9). De getrouwe en standvastige christenen krijgen van God een taak in het Koninkrijk en in de Gemeente toevertrouwd. De christenen die overwinnen krijgen een plaats in Gods aardse tempel (de Gemeente)(Efeze 2:18-22) en zij verliezen nooit hun plaats of zinvolle taak. Zij krijgen dat waar David naar verlangde, namelijk: verblijven in Gods tegenwoordigheid en Zijn heerlijkheid aanschouwen (Psalm 27:4)! Geen aardbeving zal hen uit de eeuwige stad (het Nieuwe Jeruzalem) (Hebreeën 11:10) of uit de eeuwige tempel (21:22) verdrijven. “Hij zal daaruit niet meer weggaan” (3:12)!

En Ik zal de Naam van Mijn God op hem schrijven en de naam van de stad van Mijn God, het nieuwe Jeruzalem, dat voortdurend neerdaalt uit de hemel, bij Mijn God vandaan, en Mijn nieuwe Naam. Een naam in de Bijbel drukt dikwijls de aard of het karakter van een persoon uit. Door de namen die aan de overwinnaars gegeven worden, geeft Christus hen de zekerheid dat zij aan de God van de Bijbel, aan het Nieuwe Jeruzalem (het Lichaam van Christus, de wereldwijde Gemeente) en aan Jezus Christus (het Hoofd van het Lichaam, het Hoofd van de Gemeente) *behoren*. Zij verkrijgen de zekerheid dat zij voor eeuwig zullen delen in de zegeningen en voorrechten van alle drie. God de Vader of Christus de Zoon schaamt Zich er nooit voor hen als de Zijnen te erkennen (Mattheüs 10:32). Heel openlijk en op de meest glorieuze manier zal Hij bevestigen dat zij aan Hem behoren!

Het Nieuwe Jeruzalem is het symbool van de Gemeente van de rechtvaardigen in de tegenwoordigheid van God en Zijn engelen. “Het Nieuwe Jeruzalem dat *voortdurend* (onvoltooid tegenwoordige tijd) neerdaalt” (3:12 en 21:2) is tegelijk:

- *de tegenwoordige ideale Gemeenschap* van wedergeboren gelovigen *vóór de wederkomst* van Christus
- *en de toekomstige volmaakte Gemeenschap* van wedergeboren gelovigen *ná de wederkomst* van Christus (Galaten 4:26-27; Hebreeën 11:10,16; Hebreeën 12:22-24; Hebreeën 13:14)!

Het feit dat het Nieuwe Jeruzalem uit de hemel van God vandaan komt, toont aan dat wedergeboren mensen het resultaat zijn van Gods soevereine werk dat de levens van mensen helemaal verandert. Het Nieuwe Jeruzalem is ‘de moeder’ van alle christenen op de aarde (Galaten 4:26). Wedergeboorte is nooit het resultaat van de menselijke vrije wil of menselijke inspanning (Johannes 1:13; Johannes 3:3-8; Romeinen 8:7-8; Romeinen 9:16; Titus 3:5-6). *Het feit dat het Nieuwe Jeruzalem voortdurend aan het neerdalen is, drukt uit dat het Koninkrijk of de Gemeente op de tegenwoordige aarde blijft groeien totdat het zijn finale fase bereikt heeft op de nieuwe aarde.*

‘De nieuwe Naam van Christus’ staat voor Zijn opgestane, verheerlijkte en gekroonde natuur (aard, karakter). God heeft alle christenen tevoren gekend en tevoren bestemd gelijkvormig aan het beeld van Zijn Zoon te zijn (Romeinen 8:29-30; 1 Johannes 3:1-3; Filippenzen 3:20-21).

Vier keer zegt Jezus Christus in Openbaring 3:12 “Mijn God” (zie Johannes 20:17,21). Daarmee benadrukt Hij de relatie tussen God de Zoon en God de Vader (zie Johannes 10:30). De uitdrukking: “De God en Vader van onze Heere Jezus Christus” (2 Korinthe 1:3; Efeze 1:3; 1 Petrus 1:3) zegt niet dat Jezus Christus niet God is, maar zegt wel dat *de God Die in de Bijbel spreekt Zichzelf alleen in en door Jezus Christus openbaart* (Johannes 1:1,14,18; Johannes 14:9; Romeinen 9:5; Kolossenzen 1:15; Kolossenzen 2:9; Titus 2:13 Hebreeën 1:3; 1 Johannes 5:20)! *De “god” van een ander godsdienst die niet de God en Vader van onze Heere Jezus Christus is, is zeker niet God!* De uitdrukking benadrukt de intieme persoonlijke relatie van alle eeuwigheid tussen God de Zoon en God de Vader en benadrukt het feit dat behalve de God Die Zich in Jezus Christus openbaart er geen ander God bestaat (Jesaja 43:10b-11a).

De aansporing van Christus

3:13 Wie oren heeft, laat hij horen wat de Geest tegen de gemeenten zegt. Zie Openbaring 3:6.

Een mogelijke toepassing⁷. (Voor een missionaire gemeente)

De gemeente van Filadelfia is een voorbeeld van een missionaire gemeente; een gemeente die met een offensief bezig is om verloren mensen te redden en om behouden mensen op te bouwen.

De gemeente van Filadelfia vertegenwoordigt alle gemeenten op de aarde die de keus gemaakt hebben om niet met zichzelf bezig te blijven, maar om met de verloren en verzwakte mensheid in de wereld bezig te zijn. Dergelijke gemeenten rijken uit naar verloren, zwakte en vervolgte mensen. Maar omdat deze gemeenten het goede nieuws verkondigen en uitleven, worden zij vooral door de andere godsdiensten van de wereld verdrukt en vervolgd. Hoewel de Joden zichzelf beschouwden als “de ontmoetingsplaats (synagoge) van God”, zijn zij in feiten “de ontmoetingsplaats (synagoge) van de satan” (3:9).

Christus openbaart Zichzelf als de Een Die de sleutels draagt, Die deuren naar elke natie, elke gemeenschap en elk hart kan openen of dicht doen! Elke bediening van Christus is volkomen afhankelijk van het absolute gezag en de soevereine macht van Jezus Christus (zie Mattheüs 28:18-20). Hij belooft een geopende deur te geven die niemand of niets op aarde kan sluiten. Hij mag het en Hij kan het! Hij belooft dat Hij zelfs hun vijanden tot erkenning van de waarheid zal brengen, omdat de gemeente noch trots, noch bang is. Zij steunen niet op hun eigen menselijke vermogens, maar laten zich ook niet door hun tegenstanders intimideren. “Heb Ik het u niet geboden? Wees sterk en moedig, schrik niet en wees niet ontsteld, want de HEERE, uw God, is met u, overal waar u heen gaat” (zie Jozua 1:9)!

⁷ zie J.H. Bavinck. *En voort wentelen de eeuwen.*

Christus belooft hen open deuren te geven. De gepantserde deuren van tegenstand zullen op hun scharnieren openzwaaien en nieuwe gelegenheden voor de verkondiging van het evangelie bieden. Zij hoeven niet bang te zijn voor tegenstand en intimidatie door de wereld. Zij hoeven alleen ‘passie’ voor een verloren wereld te hebben! *In Gods Boek (de Bijbel) wordt alles omgekeerd en op z'n kop gezet: de mensen van de synagoge van de satan worden de mensen van de tempel van God! De christenen die weinig kracht hebben, worden de zuilen van Gods huis, de stabiele en permanente medewerkers van de Gemeente. De overwinnaars die vasthouden aan wat zij van Christus ontvangen hebben, ontvangen de namen van God, van Zijn Nieuwe Gemeenschap en van Christus (zie Handelingen 11:26). Hun eigen naam is in zichzelf niet belangrijk, omdat zij opgenomen worden in het grote plan, het grote werk en de grote Gemeenschap die niet haar Koning kruisigt.*

Openbaring 3:14-22. De brief aan de gemeente van Laodicea

De stad Laodicea.

3:14a En schrijf aan de engel van de gemeente in Laodicea:

De stad en burgers. De stad Laodicea is gelegen in Frygië dichtbij de stad Kolosse (Kolossenzen 2:1; Kolossenzen 3:13-16). Laodicea had dichtbij warmwaterbronnen waaruit lauwarm water voortkwam. De stad was beroemd door haar medische school die een oogzalf produceerde voor zwakke ogen. De burgers droegen kleren van zachte wol van zwarte schapen die graasden in de vallei. De stad had theaters, een gymnastiekschool met warme baden en een sportstadium.

De handel. Laodicea was gelegen aan een kruisweg van drie belangrijke wegen. Het werd een belangrijke handelsstad: de plaats voor bankiers, financiers en miljonairs. Hoewel de gewone dingen in het leven ‘goed’ kunnen zijn (Jakobus 1:17), waren de burgers trots op hun rijkdom en hadden zij een verwaande, uitdagende houding. Eens gebeurde het dat de stad gedeeltelijk door een aardbeving in 60 n.C. verwoest werd. De burgers weigerden hulp te ontvangen van de regering en herbouwden de stad met eigen middelen.

De godsdienst. De gemeente werd gesticht toen de gemeente in Kolosse gesticht werd, maar we weten niet hoe en door wie. Epafras heeft hard gewerkt in Kolosse, Laodicea en Hiërapolis en streed altijd in zijn gebeden voor hen (Kolossenzen 4:12-13). We weten ook niet of de brief aan de Laodicensen (Kolossenzen 4:16) dezelfde was als de rondzendbrief aan de Efeziërs of een aparte brief. Twee generaties later pochten zij op hun rijkdom en verheugden zij zich daarin, net zoals de niet-christenen in Laodicea. Misschien dachten zij wel dat hun rijkdom een teken was van Gods speciale gunst. *De christenen ademde dezelfde wereldse geest uit als de niet-christenen in de stad.* Zij waren trots op hun geestelijke rijkdom, hadden een hoge dunk van zichzelf, werden niet geplaagd door een slecht geweten en sloten gemakkelijk compromissen. De brief zegt niets over vervolging door Joden of heidenen en ook niets over aangevallen te worden door valse leraren en ketterijen. De gemeente was zelfgenoegzaam, leefde ongehinderd en ervoer geen strijd. In de ogen van Christus was deze gemeente beklagenswaardig!

In latere tijden werd Laodicea de hoofdzetel van een bisdom en een aantal historische concilies werden in Laodicea gehouden.

De zelfopenbaring van Christus

3:14b Dit zegt de Amen... Omdat de gemeente van Laodicea zich niet realiseerde hoe betreurenswaardig zij waren, en zichzelf ook niet eerlijk kon evalueren, introduceert Christus Zich aan hen als ‘de Amen’, d.w.z. de Een Die waarachtig en betrouwbaar is in wat Hij zegt en doet. Hij is de Waarheid (Johannes 14:6), ziet de waarheid (ook de ware toestand van de Laodicensen), spreek de waarheid en voert de waarheid als belofte of dreigement uit! Zijn evaluatie van de gemeente van Laodicea is de waarheid!

de getrouwe en waarachtige Getuige... Christus introduceert Zichzelf niet alleen als de Een Die alles ziet wat er in de harten en levens van de gemeenteleden omgaat, maar ook als Degene Die de waarheid spreekt. Hij ontmaskert hun pretenties en uiterlijk vertoon, hun verbeelding en zelfmisleiding (1:5; 3:7). Omdat Christus de Waarheid is, eist Hij waarheid van de gemeente. De gemeente moet hun ware toedracht realiseren en ophouden met hun zelfingenomenheid. David zegt, “Zie, U vindt vreugde in waarheid in het binnenste”, ... “en vernieuw in mijn binnenste een standvastige geest” (Psalm 51:8,12).

het begin van Gods schepping. Hij introduceert Zichzelf als “het begin van Gods schepping”, d.w.z. als de Oorsprong en Heerser van de schepping. Christus is Degene Die deze schepping in aanzijn roept, de hele schepping onderhoudt, over de hele schepping heerst en uiteindelijk ook deze tegenwoordige schepping zal beëindigen (zie 21:6; 22:13; Johannes 1:1-3; Kolossenzen 1:15-18; Hebreeën 1:3). *Omdat Christus de Schepper is, kan Hij ook deze gemeente herscheppen overeenkomstig Zijn oorspronkelijke bedoeling!*

De aanbeveling van Christus.

Geen.

De veroordeling van Christus.

3:15 Ik ken uw werken, en weet dat u niet koud en niet heet bent. Was u maar koud of heet!

3:16 Maar omdat u lauw bent en niet koud en ook niet heet, zal Ik u uit Mijn mond spuwen.

De tegenstelling is tussen het *hete en helende* water in Hiërapolis en het *koude en zuivere* water van Kolosse. De gemeente van Laodicea was geestelijk noch heet, noch koud en gaf noch genezing, noch verkwikking aan geestelijk uitgeputte mensen. De gemeente functioneerde niet en was dus walgelijk voor Christus.

De gemeente had het evangelie gehoord. Maar het liet niet toe dat het evangelie hen aan de brand zette voor de Heere Jezus Christus. De gemeente keerde zich ook niet af van het evangelie door vijandschap of tegenstand. Christus veroordeelt hen lauwwarm, halfhartig, onverschillig en lusteloos leven van compromissen.

Met koude heidenen kun je iets beginnen: de onwetenden kunnen nog voor Christus gewonnen worden. Met vurige christenen die nederig en oprecht zijn kun je in vreugde samenwerken. Maar met lauwwarm christenen (zelfgenoegzame en zelf-misleidende christenen die zeggen: “Wat zijn wij toch goeie christenen!”), kun je niets beginnen! Zij zijn ongevoelig voor Gods Geest geworden en kunnen niet meer door Gods Woord geraakt worden! Zij worden noch door vrees voor God, noch door liefde voor God bewogen. Christus walgt zo van hen dat Hij hen wil uitspugen, tenzij zij zich bekeren!

In Romeinen 1:18 is God *toornig (verbolgen)* op de goddeloze en onrechtvaardige mensen in de volken van de wereld. In Efeziërs 4:30 is de Heilige Geest *bedroefd* over de zonden van christenen. Maar in Openbaring 3:16 *walgt* Christus van de lauwheid, zelfgenoegzaamheid en onafhankelijkheid van de gemeente! Christus ziet hun schijnheiligheid en weet dat hun godsdienst een valse voorstelling en veinzen is. Het geduld van Christus is tot een einde gekomen en Hij staat op het punt de gemeente los te laten (zie 1:5).

3:17 Want u zegt: Ik ben rijk en steeds rijker geworden en heb aan niets gebrek... Christus veroordeelt hun opscheppen over zichzelf, hun zelfgenoegzaamheid en onafhankelijkheid. De leiders en de gemeenteleden zijn zo misleid dat zij denken dat zij ‘rijk’ zijn: dat zij rijkdom hebben vergaderd en niets nodig hebben!

maar u weet niet dat juist u ellendig, beklagenswaardig, arm, blind en naakt bent. Het woord ‘ellendig’ betekent dat hun toestand miserabel en benard is (zie Romeinen 7:24). De leiders en de gemeenteleden worden met verschillende gevaren bedreigd zonder het zich te realiseren!

Het woord ‘beklagenswaardig’ betekent armzalig (zie 1 Korinthe 15:19). Christenen die misleid zijn en zichzelf wijs maken dat het goed met hen gaat, terwijl Christus van hen walgt, zijn echt beklagenswaardig! Niemand is zo beklagenswaardig als een christen die zichzelf voor de gek houdt!

Het woord ‘arm’ betekent armzalig en krachteloos. In Mattheüs 5:3 heeft het woord positieve betekenis: “arm van geest”. Dat betekent: dat een mens zijn eigen tekort beseft. Maar in Openbaring 3:17 heeft het woord een negatieve betekenis: ‘armzalig’ betekent letterlijk: dat je niet weet dat je verlossing (zaligheid) nodig hebt en niet weet waarvan je verlost moet worden en wie je daarvan kan verlossen.

Het woord ‘blind’ wordt symbolisch of figuurlijk bedoeld. De gemeenteleden zijn mentaal, moreel en geestelijk ‘blind’ (Mattheüs 15:13-14; Johannes 9:40), *omdat zij niet hun werkelijke toestand zien zoals God die ziet. Ze zijn zondig, schuldig, schandelijk, corrupt, machteloos om zichzelf te verlossen uit deze ellendige en benarde toestand. Zij beseffen zelfs niet dat zij een Verlosser nodig hebben.*

Het woord ‘naakt’ betekent uitgekleeft, zonder kleding (16:15; 17:16). De gemeenteleden zijn niet bekleed met de gerechtigheid en heiligheid van Christus (Mattheüs 22:11-12; Romeinen 13:14; Efeze 4:24; Kolossenzen 3:10). In kort, er is niets wat ‘goed’ is in hun leven!

De bevelen van Christus.

Hoewel de gemeente in een betreurenswaardige positie verkeert, verwerpt Christus haar nog niet, maar verlangt naar haar verlossing! Hij roept haar zich te bekeren: anders te gaan denken en haar gedrag te veranderen! Met Zijn Woord in deze brief, en met Zijn Geest wil Hij de gemeente aanraken en helpen haar werkelijke toestand in te zien.

3:18 Ik raad u aan dat u van Mij goud koopt, gelouterd door het vuur, opdat u rijk wordt, en witte kleren, opdat u bekleed bent en de schande van uw naaktheid niet openbaar wordt. En zalf uw ogen met ogenzalf, opdat u zult kunnen zien. Christus waarschuwt de gemeenteleden dat Hij op het punt staat hen te verwerpen. Hij stuurt hen een laatste brief om hen te vermanen zich uit deze armzalige toestand te laten redden. Zij moeten er ernst mee maken, Zijn advies op te volgen! Zij moeten ‘de gerechtigheid van Christus’ (zie Mattheüs 6:33) en niet ‘hun eigen gerechtigheid (zelfrechtvaardiging)’ zoeken!

‘Verlossing’ door Jezus Christus is als ‘goud’: het maakt echt ‘rijk’.

Laodicea was beroemd voor haar “zwarte” wollen kleren. Verlossing is als ‘witte’ kleren: gewassen in het bloed van het Lam (7:14; Jesaja 1:18). Hij bedekt de naaktheid van hun schuld en schande. Hij rechtvaardigt hen (1 Korinthe 1:30). Hun zelfrechtvaardiging is als een vies kleed (Jesaja 64:6) dat nooit hun zonden kan bedekken.

Laodicea was bekend voor haar medische school en vooral voor haar ogenzalf die gemaakt werd van Frygisch poeder vermengd met olie. Verlossing is als ogenzalf: het verwijdert mentale, morele en geestelijke blindheid. Als deze zogenaamde 'christenen' in Laodicea doorgaan met hun bewering dat zij kunnen 'zien' terwijl zij 'blind' zijn, "blijft hun zonde". Hun zonde is dat zij de waarheid ontkennen! Alleen wanneer zij gaan beseffen en toegeven dat zij inderdaad geestelijk 'blind' zijn, "zouden zij geen zonden hebben" (d.w.z. zij moeten erkennen dat zij de Verlosser nodig hebben)(Johannes 9:40-41). Dan zouden ze zich bekeren van hun zonden en de gerechtigheid van Christus aannemen!

In Jesaja 55:1-3 staat dat je "verlossing moet kopen, zonder geld en zonder prijs". Dit betekent dat verlossing een rechtmatig en persoonlijk bezit moet zijn. Een mens kan niet verlossing verkrijgen door het te verdienen of zelf te produceren. Hij moet het 'kopen', d.w.z. 'zonder prijskaartje en zonder geld verkrijgen' van de Ene Die het rechtmatig verdiend heeft door Zijn dood en opstanding en Die het als een kosteloze en onverdiende gave geeft. Dus, 'verlossing die gekocht wordt' is niet in tegenspraak met 'verlossing uit genade'!

Geen zogenaamde 'profeet' of zogenaamde 'verlosser' van enige godsdienst kan 'verlossing' of 'het paradijs' aan mensen beloven, tenzij de profeet het rechtmatig verdiend heeft of tenzij het gebaseerd is op een zoenoffer die Gods heilige en rechtvaardige toorn stilt en de zonde werkelijk wegneemt!

God in Jezus Christus heeft de hoogste prijs betaald. De christelijke genade is 'niet goedkope genade' (die zonder prijs uitgedeeld wordt aan mensen die zich aansluiten bij een godsdienst). Het is 'kostbare genade': het kostte God het leven van Zijn enige (unieke) Zoon. En de mens moet toegeven dat hij 'blind', 'arm', 'verdorven' en 'verloren' is, wat tegen zijn trots ingaat. De prijs is zelfverloochening en onderwerping aan Jezus Christus. Een mens kan alleen gerechtvaardigd worden wanneer hij gelooft in Jezus Christus en Zijn volbrachte verlossingswerk voor hem in zijn plaats (Romeinen 5:1). 'Gerechtvaardigd' betekent dat God de volmaakte gerechtigheid van Jezus Christus *toerekent en toebedeelt* aan de gelovige. De gelovige staat van nu af aan in de rechte relatie tot God en er staat niets meer tussen hem en God in. God *verklaart* hem rechtvaardig (volkomen vergeven) en *beschouwt en behandelt* hem in de toekomst en tot in eeuwigheid als volkomen vergeven! En als de gelovige dan weer zondigt, hoeft hij alleen die zonde te belijden en mag hij opnieuw verzekerd worden van Zijn vergeving en reiniging (1 Johannes 1:9). Wel neem hij zich voor *niet met die zonde door te gaan* (zie de waarschuwing in 1 Johannes 3:6-9).

3:19 Ieder die Ik voortdurend liefheb, wijs Ik telkens weer terecht en bestraf Ik. Wees dan volhardend ijverig en bekeer u. Christus heeft de oprechte christenen aanhoudend lief. Daarom blijft Hij hen ook berispen, terechtwijzen en desnoods straffen wanneer het nodig is.

Het woord 'terechtwijzen' (Grieks: elenchó) is een heel rijk woord in de Bijbel en heeft verschillende betekenissen. Jezus Christus 'ontmaskert' de zonde (Efeze 5:11,13). Hij 'overtuigt' (Engels: convinces) ons van de waarheid (in de Bijbel)(Johannes 16:8). Hij 'overtuigt' (Engels: convicts) ons van onze dwaling, schuld, schande, verdorvenheid (Johannes 16:8). Hij 'berispt' ons door ons op de kop te geven en ons verkeerde gedrag terecht te wijzen (Mattheüs 18:15; 2 Timotheüs 4:2; 1 Timotheüs 5:20). Hij 'weerlegt' of 'brengt tot zwijgen' onze argumenten waarmee we onszelf rechtvaardigen (Titus 1:9). En soms 'bestraft' (tuchtigt) Hij ons opdat wij deel krijgen aan zijn heiligheid en gerechtigheid (Hebreeën 12:9-11). Hij geeft nooit op om deze dingen te doen als wij het nodig hebben, want Hij geeft ons nooit op!

In Hebreeën 12:6 staat het woord 'bestrafpen' parallel met het woord 'geselen' (zie Spreuken 13:24). Hoewel wat Christus zegt pijnlijk is, wordt deze pijn niet veroorzaakt door boosheid of uit wraak, maar uit liefde en barmhartigheid. *De berisping en bestraffing van Christus zijn uitingen van Zijn liefde, omdat dit de enige weg tot verlossing van zonde is. Wat niet tot verlossing leidt, kan geen liefde zijn.*

Christus beveelt degenen die Hij voortdurend liefheeft ijverig te zijn en zich *eens en voor altijd* te bekeren (hun denken te veranderen en hun gedrag te hervormen). Zij moeten niet als vuur in het stro even opvlammen om meteen uitgedoofd te worden, maar aanhoudend blijven gloeien in heilige liefde voor de Heer.

3:20 Zie, Ik sta (nu) aan de deur en Ik klop weer en weer. Als iemand Mijn stem eens en voor altijd hoort en de deur eens en voor altijd opent, zal Ik beslist bij hem binnenkomen en de maaltijd met hem gebruiken, en hij met Mij. Christus nodigt de gemeenteleden uit om niet alleen de deur van de gemeente voor Hem open te doen, maar ook de deur naar hun hart en leven voor Hem open te zetten! Met betrekking tot verlossing neemt Jezus Christus altijd het initiatief! Hij staat nu aan de deur (als het ware er tegenaan gedrukt), omdat Hij heel graag naar binnen wil. Daarom klopt Hij *aanhoudend* op de deur.

In de eerste plaats gaat het hier om 'de deur van de gemeente'. De gemeenteleden zijn bijeen als christenen om met Christus om te gaan, Hem te aanbidden en Hem te dienen. Maar Christus Zelf staat aan de buitenkant en bonst op de deur om binnengelaten te worden!

Pas in de tweede plaats gaat het hier om 'de deur van het hart' van elk mens die in de gemeente zit, omdat Christus belooft dat als 'iemand' (enkelvoud) Zijn stem hoort en de deur opent, Hij binnen zal komen. Hij komt het hart binnen en leeft in het hart (en lichaam) van de christen door de Heilige Geest. Deze belofte wordt aan iedereen binnen de gemeente gegeven, ongeacht hun verleden of hun tegenwoordige toestand!

Christus klopt en roept *weer en weer* omdat Hij verlangt binnen de gemeente en binnen het hart van ieder mens te komen. Hij roept de zogenaamde 'christenen' zich te bekeren van hun eigen gerechtigheid en in Hem te geloven. Christus relateert

met de gemeente als geheel en met iedere christen apart. Verlossing is in de eerste plaats een persoonlijke zaak. “Als iemand Mijn stem hoort en de deur opent”: *Wanneer het verstand en het hart geopend worden (wanneer de persoon enerzijds van de waarheid en anderzijds van zijn toestand overtuigd wordt) door het kloppen en het roepen van Jezus Christus, dan wordt hij zelf actief, opent de deur van zijn hart en ontvangt Christus! Het soevereine werk van Christus wordt ‘wedergeboorte’ genoemd (Johannes 3:3-8; Handelingen 16:14) en de verantwoordelijkheid van de persoon wordt ‘bekering’ genoemd (Markus 1:15).* Wanneer Jezus Christus iemands zonde ontmaskert en hem van de waarheid overtuigt, kan hij zijn hart openen en Christus binnen laten. Daarom kan ‘het openen van de deur’ niet een verwijzing zijn naar zijn wedergeboorte, maar wel naar zijn bekering. De wedergeboorte is helemaal Gods werk, maar in de bekering heeft de persoon een actief aandeel.

Het gevolg is dat Jezus Christus (natuurlijk door Zijn Geest) het hart en leven van de bekeerling binnenkomt en persoonlijk met de christen omgaat (Johannes 14:23; 1 Johannes 2:24-25). ‘Samen eten’ is in het oosten de meest voorkomende uitdrukking van intieme omgang met elkaar (Lukas 14:12-14). Het allereerste wat Christus verlangt van de nieuwe christen is om persoonlijk en intiem met Hem om te gaan op een geregelde (dagelijkse) basis. Praktisch gebeurt dit door geregeld ‘stille tijd’ te houden (een gedeelte van de Bijbel te overdenken en dan met God daarover te praten)!

De belofte van Christus.

3:21 Wie overwint, zal Ik geven met Mij te zitten op Mijn troon, zoals ook Ik overwonnen heb, en Mij met Mijn Vader op Zijn troon gezet heb. In deze gemeente was er geen enkele aanbeveling! Alleen maar veroordeling. Toch was het niet te laat zich te bekeren. Hoe erger de toestand van de gemeente is, hoe mooier is de belofte van Christus voor degene die zich bekeert, de goede strijd gaat strijden, volhardt tot het einde toe en overwint!

Christus belooft aan de Zijnen in deze gemeente die blijven overwinnen dat zij het recht krijgen om met God in Christus op Zijn troon te zitten. Na hun dood zullen zij met Christus over deze tegenwoordige aarde regeren (20:6). En zij zullen na de wederkomst van Christus voor eeuwig met Hem op de nieuwe aarde regeren (22:5).

De activiteiten van christenen nu in de hemel en later op de nieuwe aarde zijn volgens het boek Openbaring de volgende: De vrijgekochte zielen ‘zitten’ samen met Christus op Zijn troon (3:21) of ‘staan’ met Hem op de berg Sion (14:1). Zij ‘dienen’ Hem dag en nacht (7:15). Zij ‘zingen’ voor Zijn troon in de hemel (14:3; 15:3). Zij ‘prijzen’ Hem voor Zijn ware en rechtvaardige oordelen (15:2-3). Zij ontvangen gezag om te ‘oordelen’, d.w.z. een deel te hebben aan het oordeel van de Joden en van alle andere volken (20:4; Mattheüs 19:28; Lukas 22:28-30; 1 Korinthe 6:2). Op deze wijze nemen christenen deel aan de ‘regering’ van Christus. Hoe precies, wordt niet verder in de Bijbel gespecificeerd (20:6).

De aansporing van Christus.

3:22 Wie oren heeft, laat hij horen wat de Geest tegen de gemeenten zegt. Zie Openbaring 3:6.

Een mogelijke toepassing⁸. (Tegen zelfmisleiding en materialisme)

De gemeente van Laodicea is een voorbeeld van een gemeente in de greep van dodelijke zelfmisleiding en bedreigd door materialisme, rijkdom en wereldgezindheid.

De gemeente van Laodicea vertegenwoordigt alle gemeenten die telkens weer gevaar lopen in de ban komen van materialisme, rijkdom en wereldgezindheid. Elke gemeente kan dit gevaar lopen!

Het is belangrijk dat zaken als liefde, hoop, overtuigingen en toewijding aan onze levenstaak ons niet geleidelijk ontglippen. Laodicea had wetenschap en techniek, een medische school en textiel fabrieken. Op materialistisch gebied was ze erg succesvol. En toch was ze geestelijk arm. De gemeenteleden waren zelfvoldaan, omdat zij geloofden dat zij alles bezaten. De gemeenteleden waren wereldgelijkvormig. Ze verrijkten zichzelf door spullen te kopen en bezit te vergaren, maar dat ging ten koste van verkopen van alles wat zij eerst hadden (een geestelijk leven en vrucht dragen).

Christus ontmaskert de toestand van dergelijke gemeenten: materialistisch dragen zij kostbare kleren, maar geestelijk zijn zij naakt. Medisch gezien hebben zij oogzalf, maar geestelijk zijn ze blind. In de ogen van de wereld zijn zij rijk, maar arm in de ogen van God!

Christus openbaarde Zich als de Een die de schijn en het zelfbedrog binnen de gemeente ontmaskert en Die het nieuwe leven schept dat Hij voor de gemeente bedoelt.

Christus vermaant dergelijke gemeenten Hem toe te laten hun werkelijk ellendige toestand aan hen te openbaren, hun ware identiteit te ontmaskeren en hun werkelijke noden bloot te leggen. Hij spoort hen aan zich te bekeren van hun zelfgenoegzaamheid in de wereld en hun onafhankelijkheid van Hem.

Christus belooft aan de christenen die overwinnen dat zij samen met Hem zullen regeren op de tegenwoordige aarde en op de toekomstige nieuwe aarde. Zij zullen samen met Hem aanzitten aan het feestmaal dat nooit zal eindigen (Mattheüs 8:11-12).

---

⁸ zie J.H. Bavinck. *En voort wentelen de eeuwen.*

Verschillende visies op de boodschappen aan de zeven gemeenten.

Er zijn twee visies.

De chronologische visie van de bedelingenleer. De boodschappen aan de zeven gemeenten beschrijven *in chronologische volgorde* de zeven perioden van de kerkgeschiedenis. Die is tussen de eerste komst van Christus tot Zijn wederkomst (tot de zgn. ‘opname van de gemeente’). Zij tonen aan dat er een voortdurende afname en degeneratie van gemeentes aan de gang is. In plaats van toename van geestelijke en morele kracht die mensen tot bekering leidt, is de Gemeente (Kerk) steeds meer lauw, trouweloos en zonder Christus. Het gevolg daarvan is dat niemand tot Christus komt.⁹ In deze visie doen de eerste zes gemeenten er nu niet meer aan toe (het is puur geschiedenis uit het verleden), *omdat gedacht wordt dat de zevende gemeente van Laodicea de Gemeente van vandaag typeert.*

De visie van de verbondsleer. De boodschappen aan de zeven gemeenten behandelen in *parallele beschrijvingen de mogelijke toestanden van alle gemeenten gedurende de hele nieuwtestamentische periode.* Zij tonen aan dat er in de kerkgeschiedenis steeds terugkerende positieve en negatieve toestanden voorkomen die Christus blijft aanbevelen of veroordelen. Al deze toestanden bestonden in de zeven historische gemeenten in de eerste eeuw n.C., en in verschillende combinaties in de gemeenten door de eeuwen heen. Ze komen voor in gemeenten vandaag en zullen voorkomen in gemeenten tot aan de wederkomst van Christus toe. Het doel van Christus is om onophoudelijk alle gemeenten in de wereld en in de geschiedenis op te roepen brandende kandelaren en ‘het licht van de wereld’ te zijn (Mattheüs 5:14-16).

De zeven brieven vertegenwoordigen niet zeven bedelingen (perioden) binnen de kerkgeschiedenis. Het is ook niet waar dat christenen vandaag in de toestand van de zevende gemeente verkeren. De wederkomst van Christus kan enig moment plaatsvinden, maar kan ook nog een lang tijd verwijderd zijn. “Die dag en dat uur is aan niemand bekend” (Mattheüs 24:36). Elk individu heeft maar één leven op de aarde en dat eindigt bij zijn dood. Daarom moet elk christen het meest maken van de tijd en gelegenheden die Christus hem geeft! Voor elk individu is het einde heel dichtbij, omdat het einde van zijn leven op de aarde heel dichtbij is!

Samenvatting

De Kerk door de eeuwen heen is betrokken in een morele en geestelijke strijd. Wij christenen gaan door moeilijkheden heen.

De zeven brieven van Christus zijn bedoeld voor alle christenen! Elke dag worden wij geconfronteerd met verdrukkingen (beproevingen) en verleidingen (verzoekingen). Elke dag worden wij opgeroepen moedig stand te houden tegen wereldse leuzen en leugens.

De toestanden die deze brieven beschrijven, bestonden in de eerste gemeenten in de eerste eeuw n.C. Zij zijn door de eeuwen heen hier en daar in gemeenten voorgekomen.

De grote vraag is: Blijven de gemeenten van Jezus Christus in de wereld trouw aan Hem en aan de hun opgedragen taak? “Zijn de gemeenten brandende kandelaren die het licht van Jezus Christus (Mattheüs 5:14-16) en Zijn boodschap in de Bijbel (Mattheüs 28:19-20) overal ter wereld verspreiden?”

De grote waarschuwing is: Jezus Christus houdt de gemeenten verantwoordelijk voor wat ze doen. Als christenen zich niet bekeren en Hem gehoorzamen, dan komt Hij plotseling en onverwachts en neemt hun kandelaar weg. Dan verdwijnt de gemeente (2:5,16; 3:3,11)!

De grote belofte aan christenen die luisteren naar wat Jezus in deze brieven zegt, is: Jezus Christus staat gedurende de hele nieuwtestamentische periode te midden van alle gemeenten. Hij is tegenwoordig en actief in hun midden. Niemand en niets kan de christenen van Zijn liefde, bescherming en uiteindelijke overwinning scheiden. “Mijn schapen horen Mijn stem en Ik ken ze en zij volgen Mij. En Ik geef hen eeuwig leven: en zij zullen beslist niet verloren gaan in eeuwigheid en niemand zal ze uit Mijn hand rukken” (Johannes 10:27-28). “Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars door Hem Die ons heeft liefgehad. Want ik ben ervan overtuigd dat noch dood, noch leven, noch engelen noch overheden, noch krachten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde van God in Christus Jezus, onze Heere” (Romeinen 8:37-39)!

---

⁹ Clarence Larkin, *Revelation* p. 29